

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο «Ο περί της Έκδοσης και Δημόσιας Εποπτείας Καλυμμένων
Ομολόγων Νόμος του 2021»**

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος	Αντρέας Καυκαλιάς
Χρύσης Παντελίδης	Χρίστος Χριστοφίδης
Χάρης Γεωργιάδης	Αλέκος Τρυφωνίδης
Ονούφριος Κουλλά	Μη μέλη της επιτροπής:
Αριστος Δαμιανού	Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 5 Ιουλίου, καθώς και στις 6, 13, 20 και 27 Σεπτεμβρίου 2021. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (ΚΤΚ), του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, του Συνδέσμου Διεθνών Τραπεζών Κύπρου και του Κυπριακού Συνδέσμου Επιχειρήσεων Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΚΣΕΠΕΥ).

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Σάβια Ορφανίδου, Σωτήρης Ιωάννου και Ηλίας Μυριάνθους.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κατάργηση του περί Καλυμμένων Αξιογράφων Νόμου του 2010 και η θέσπιση νέας νομοθεσίας η οποία να διέπει την έκδοση και δημόσια εποπτεία των καλυμμένων ομολόγων που εκδίδονται από τα πιστωτικά ιδρύματα, ώστε:

1. να επιτευχθεί εναρμόνιση με επιμέρους άρθρα της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2019/2162 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του

Συμβουλίου της 27^{ης} Νοεμβρίου 2019 σχετικά με την έκδοση καλυμμένων ομολόγων και τη δημόσια εποπτεία καλυμμένων ομολόγων και την τροποποίηση των οδηγιών 2009/65/EK και 2014/59/EE» (Οδηγία 2019/2162) και

2. να θεσπιστούν περαιτέρω ρυθμίσεις για τη διαφύλαξη και προστασία των δικαιωμάτων των επενδυτών σε καλυμμένα ομόλογα.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, ο προτεινόμενος νόμος μεταφέρει αυξημένης ισχύος διατάξεις της Οδηγίας 2019/2162 τις οποίες η Δημοκρατία είχε υποχρέωση να υιοθετήσει μέχρι την 8^η Ιουλίου 2021. Περαιτέρω, περιλαμβάνει πρόνοιες ως αποτέλεσμα άσκησης ορισμένων διακριτικών ευχερειών που παρέχει η Οδηγία 2019/2162 στα κράτη μέλη, καθώς και πρόσθετες εθνικές ρυθμίσεις, οι οποίες βασίζονται κυρίως σε υφιστάμενες διατάξεις του υπό κατάργηση νόμου και κρίνονται απαραίτητες, προκειμένου να ενισχυθεί περαιτέρω η προστασία των επενδυτών καλυμμένων ομολόγων έναντι διάφορων κινδύνων και να καταστούν σαφέστερες και πιο διαφανείς οι διαδικασίες έκδοσης και δημόσιας εποπτείας των καλυμμένων ομολόγων.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, ο προτεινόμενος νόμος προβλέπει μεταξύ άλλων για τα ακόλουθα:

1. Τα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά των καλυμμένων ομολόγων.
2. Τη δημόσια εποπτεία των καλυμμένων ομολόγων.
3. Τη διαδικασία εκκαθάρισης αδειοδοτημένων πιστωτικών ιδρυμάτων (ΑΠΙ) με υποχρεώσεις καλυμμένων ομολόγων.
4. Την αναδιοργάνωση ΑΠΙ με υποχρεώσεις καλυμμένων ομολόγων.
5. Την ανάληψη υποχρεώσεων καλυμμένων ομολόγων και συνολικών στοιχείων κάλυψης από άλλο εγκεκριμένο ΑΠΙ.
6. Τη χρήση της σήμανσης «Ευρωπαϊκό Καλυμμένο Ομόλογο» μόνο για καλυμμένα

ομόλογα που πληρούν τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2019/2162.

7. Τον καθορισμό της ΚΤΚ ως αρμόδιας αρχής για σκοπούς του προτεινόμενου νόμου.
8. Την επιβολή τελών, διοικητικών κυρώσεων, μέτρων και ποινών.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Προσπάθεια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι η διασφάλιση της ομαλής και συνεχούς ανάπτυξης των αγορών καλυμμένων ομολόγων και η εύρυθμη λειτουργία τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
2. Αντικείμενο της Οδηγίας 2019/2162 είναι η θέσπιση κανόνων για την προστασία των επενδυτών όσον αφορά τις απαιτήσεις για την έκδοση καλυμμένων ομολόγων, τα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά τους, τη δημόσια εποπτεία τους και τις απαιτήσεις δημοσίευσής τους.
3. Τα καλυμμένα ομόλογα που διέπονται από την Οδηγία 2019/2162 αποτελούν τίτλους δανειακής υποχρέωσης που εξασφαλίζονται από στοιχεία κάλυψης και εκδίδονται από τα πιστωτικά ιδρύματα ως εναλλακτική και χαμηλότερου κόστους μορφή χρηματοδότησης. Τα εν λόγω ομόλογα είναι ρευστοποιήσιμα και καλυμμένα ανά πάσα στιγμή και δεν επηρεάζεται η αξία τους.
4. Οι επενδυτές καλυμμένων ομολόγων έχουν δικαίωμα άμεσης προσφυγής ως προνομιούχοι πιστωτές.
5. Το εν λόγω νομοσχέδιο, στη βάση των προβλεπόμενων από την Οδηγία 2019/2162, παρέχει επιπλέον προστασία στους επενδυτές καλυμμένων ομολόγων έναντι επενδυτών σε άλλα ομόλογα που εκδίδονται από πιστωτικά ιδρύματα, μέσω της παραχώρησης δικαιώματος αξίωσης απαιτήσεων έναντι του πιστωτικού ιδρύματος που εκδίδει τα καλυμμένα ομόλογα σε περίπτωση μεταξύ άλλων

αφερεγγυότητας ή εξυγίανσής του.

Οι εκπρόσωποι της ΚΤΚ και του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου.

Ο εκπρόσωπος του Συνδέσμου Διεθνών Τραπεζών Κύπρου, αφού συμφώνησε με τον προτεινόμενο νόμο, ζήτησε περαιτέρω διευκρινίσεις ως προς τεχνικής φύσεως ζητήματα που άπτονται της εφαρμογής του.

Ο εκπρόσωπος του ΚΣΕΠΕΥ, χωρίς να διαφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, εξέφρασε επιμέρους απόψεις ως προς τα ζητήματα εποπτείας στο πλαίσιο της εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου. Ειδικότερα, δήλωσε ότι, σε περίπτωση που τα καλυμμένα ομόλογα πιστωτικών ιδρυμάτων θα εισάγονται σε οργανωμένη αγορά και θα διατίθενται στο ευρύτερο επενδυτικό κοινό, ως αρμόδια εποπτική αρχή πρέπει να καθορισθεί η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου αντί η Κεντρική Τράπεζα, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία του ευρύτερου επενδυτικού κοινού.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος μέλη της επιτροπής ζήτησαν περαιτέρω διευκρινίσεις αναφορικά με τα καλυμμένα ομόλογα, τις εξασφαλίσεις αυτών, καθώς και για τον ενδεχόμενο επηρεασμό των δανειοληπτών από τις εκδόσεις καλυμμένων ομολόγων από πιστωτικά ιδρύματα.

Σε σχέση με τα τεθέντα ζητήματα οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η ΚΤΚ έχει οριστεί ως αρμόδια αρχή για τους σκοπούς του προτεινόμενου νόμου με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου. Η επιλογή της ΚΤΚ ως αρμόδιας αρχής εδράζεται στα ακόλουθα:
 - α. Τα υπό ρύθμιση καλυμμένα ομόλογα εκδίδονται μόνο από πιστωτικά ιδρύματα με βάση την Οδηγία 2019/2162.

- β. Ο περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμισμένων Αγορών Νόμος προβλέπει με σαφήνεια ότι αρμόδια για την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων καθίσταται η ΚΤΚ.
- γ. Η ΚΤΚ από το 2010, δυνάμει του υπό κατάργηση περί Καλυμμένων Αξιογράφων Νόμου, έχει οριστεί ως η αρμόδια αρχή για την έκδοση καλυμμένων αξιογράφων.
2. Από τη μέχρι σήμερα εφαρμογή του περί Καλυμμένων Αξιογράφων Νόμου δεν έχουν προκύψει οποιαδήποτε ζητήματα εποπτείας, ενώ έχει διαφανεί ότι το εργαλείο της έκδοσης καλυμμένων ομολόγων έχει αξιοποιηθεί από τα πιστωτικά ιδρύματα, συμβάλλοντας στη θετική αξιολόγησή τους από οίκους αξιολόγησης ως προς την πιστοληπτική τους ικανότητα.
3. Η έκδοση καλυμμένων ομολόγων από τα πιστωτικά ιδρύματα δε θα επηρεάζει με οποιοδήποτε τρόπο τα δικαιώματα των δανειοληπτών.
4. Με βάση τις πρόνοιες του νομοσχεδίου τα πιστωτικά ιδρύματα που εκδίδουν καλυμμένα ομόλογα έχουν υποχρέωση να δημιουργούν πρωτογενή στοιχεία ενεργητικού για την κάλυψη των ομολόγων που εκδίδουν. Μεταξύ των εν λόγω στοιχείων είναι δυνατό να περιλαμβάνονται και δάνεια, τα οποία πρέπει να είναι εξυπηρετούμενα.

Η εκπρόσωπος της ΚΤΚ, προσθέτοντας στα όσα ανέφεραν οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, δήλωσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η σχετική ευρωπαϊκή νομοθεσία αποσκοπεί στην ενθάρρυνση της διάθεσης καλυμμένων ομολόγων στις κεφαλαιαγορές και στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης των επενδυτών στα καλυμμένα ομόλογα.
2. Τα καλυμμένα ομόλογα εξασφαλίζονται με καλύτερης ποιότητας δάνεια και χαρακτηρίζονται από χαμηλότερη απόδοση. Ως εκ τούτου, πιστωτικά ιδρύματα

που εκδίδουν καλυμμένα ομόλογα θα αντλούν κεφάλαια χαμηλότερου κόστους, το οποίο θα μετακυλιέται στους δανειολήπτες μέσω χαμηλότερου κόστους δανείων.

3. Η ΚΤΚ, ως αρμόδια αρχή για τους σκοπούς του προτεινόμενου νόμου, έχει καταρτίσει οδηγία για τη θέσπιση σχετικών με τα καλυμμένα ομόλογα κανόνων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2019/2162, η οποία θα δημοσιευθεί με αμέσως μετά την ψήφιση του προτεινόμενου νόμου.

Στο στάδιο της κατ' άρθρο συζήτησης του νομοσχεδίου η επιτροπή επισήμανε την ανάγκη τροποποίησης του νομοσχεδίου, ώστε να επέλθουν σε αυτό μικρής έκτασης βελτιώσεις για σκοπούς σαφήνειας επιμέρους προνοιών αυτού και κάλεσε το Υπουργείο Οικονομικών όπως καταθέσει ενώπιόν της αναθεωρημένο κείμενο νομοσχεδίου.

Περαιτέρω, η επιτροπή ζήτησε γραπτή ενημέρωση αναφορικά με τα τεχνικής φύσεως ζητήματα τα οποία τέθηκαν από τον Σύνδεσμο Διεθνών Τραπεζών Κύπρου.

Συναφώς, το Υπουργείο Οικονομικών στη βάση των οδηγιών της επιτροπής κατέθεσε ενώπιόν της, στις 16 Σεπτεμβρίου 2021, αναθεωρημένο κείμενο νομοσχεδίου, καθώς και σχετικό υπόμνημα αναφορικά με τα ζητήματα που τέθηκαν από τον Σύνδεσμο Διεθνών Τραπεζών Κύπρου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Η πρόεδρος της επιτροπής και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, καθώς και το μέλος της βουλευτής της Δημοκρατικής Παράταξης επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεών της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει το υπό αναφορά νομοσχέδιο για τη λήψη τελικής απόφασης κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση ψήφισης του προτεινόμενου νόμου σε νόμο, ο τίτλος αυτού πρέπει να τροποποιηθεί, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί της Έκδοσης και Δημόσιας Εποπτείας Καλυμμένων Ομολόγων και για Συναφή Θέματα Νόμος του 2021».

18 Οκτωβρίου 2021

Αρ. Φακ.: 23.01.062.072-2021

ΣΧΚ/ΣΓΘ/ΜV